

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΣ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ: ΒΘ1
20-10-2018**

Ξενοφώντας, Κύρου Παιδεία, 1, 2, 6-8

Σύμφωνα με το εκπαιδευτικό σύστημα των Περσών με το οποίο μεγάλωσε και ο Κύρος τα παιδιά μάθαιναν στο σχολείο τη δικαιοσύνη, τη σύνεση, την πειθαρχία. Εκτός όμως αυτών οι άρχοντες των Περσών τιμωρούσαν τα παιδιά για αδικήματα και ήταν πολύ αυστηροί με τους αχάριστους.

οί μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην: καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν ὅτι γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἴων δὴ εἰκός. οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. κολάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἔνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοῦς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ: καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχυρὰ ἡγεμών. διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην: μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι: μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκράτειαν γαστρὸς καὶ ποτοῦ.

-διάγω μανθάνων: μαθαίνω συνεχῶς

-πρὸς ἀλλήλους: μεταξύ τους

- ἐγκαλῶ: αδικῶ, κατηγορῶ
- ἐγκλήματα: αδικίες, κατηγορίες
- οὗ ἕνεκα : εξαιτίας του οποίου
- ἥκιστα: ελάχιστα
- οἴονται: νομίζουν
- ἔπομαι: ακολουθῶ
- μέγα συμβάλλεται : συντελεί πολύ

Π α ρ α τ η ρ ῆ σ ε ι ς :

1. Να μεταφράσετε από το ευρύτερο κείμενο το απόσπασμα: "οἴονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους ..... τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς".
2. α) Πῶς συμπεριφέρονται οἱ ἄρχοντες τῶν Περσῶν ἀπέναντι σε ὅσους αδικοῦν, ἀκόμη κι αν εἶναι παιδιά και για ποιους λόγους τα τιμωροῦν; β) Γιατί θεωροῦν "ἀδίκημα" τὴν ἀχαριστία;
3. Στις ἀκόλουθες περιόδους λόγου του κειμένου να βρεῖτε ὅλα τα αντικείμενα (ρημάτων και ρηματικῶν τύπων) και να διευκρινίσετε πού εἶναι αντικείμενα (σε ποιον ρηματικό τύπο):
  - ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντία.
  - διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην.
  - διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι.
4. Στην ἀκόλουθη πρόταση του κειμένου να χαρακτηρίσετε ὅλους τους ὀρους που βρίσκονται σε ονομαστική πτώση: "καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῦ ἡγεμών".

5. Στο ακόλουθο χωρίο να χωρίσετε προτάσεις διακρίνοντας τις κύριες από τις δευτερεύουσες: ἴμεγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὀρώσι τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς᾽᾽.

6. Στα υπογραμμισμένα ρήματα του ακόλουθου χωρίου να δώσετε το ίδιο πρόσωπο στον Παρατατικό της ίδιας φωνής: οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην: καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ᾽ ἡμῖν ὅτι γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δ᾽ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἴων δὴ εἰκός. οὓς δ᾽ ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. κολάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοῦ ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν .

7. λέγουσιν, ἔχειν, διδάσκουσι, πείθεσθαι: Να δώσετε τον ίδιο τύπο σε όλους τους χρόνους της ίδιας φωνής (χρονική αντικατάσταση)

8. Στο ακόλουθο χωρίο να βρείτε όλα τα πρωτόκλιτα και δευτερόκλιτα ουσιαστικά και να τα μεταφέρετε στην αιτιατική του ενικού και στη γενική του πληθυντικού: οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην. καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ᾽ ἡμῖν ὅτι γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δ᾽ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἴων δὴ εἰκός. οὓς δ᾽ ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. κολάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι

δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον
ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοῦς .

Κ Α Λ Η Τ Υ Χ Η !!!!!!!!!!!!!